ANALYSERAPPORT

Det attraktive liv i landdistrikterne

Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 1

12-05-2022 13:16:20

Forord

I Region Syddanmark ønsker vi at understøtte muligheden for, at livet kan leves i hele Syddanmark. Med en fælles indsats kan vi øge borgernes muligheder for oplevelser, fællesskab og livskvalitet samt være med til at skabe gode rammer for et aktivt liv.

Analysen "Det attraktive liv i landdistrikterne" bidrager med viden om livet i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere, særligt viden om, hvad der i borgernes øjne er attraktivt i netop deres område, og hvad der skal til for, at indbyggerne føler sig knyttet til lokalområdet og som en del af fællesskabet.

Med en større viden om dette kan Region Syddanmark og de syddanske kommuner igangsætte initiativer i landdistrikterne, der er målrettet borgernes behov. Analysen skal bidrage til at understøtte udviklingen af mere attraktive landdistrikter og dermed bevare eller øge befolkningsgrundlaget, særligt i områder, hvor der er en negativ befolkningsudvikling.

Ambitionen er således, at analysen skal bidrage til at identificere egenskaber ved områder, der er forbundet med en positiv udvikling i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere. Analysens resultater skal anvendes som redskab til at identificere konkrete og effektfulde virkemidler for arbejdet med regional udvikling i landdistrikter. Særligt skal resultaterne understøtte, hvordan kultur- og fritidsaktiviteter kan være drivkraft for udvikling af lokalsamfund og landdistrikter.

Analysen "Det attraktive liv i landdistrikterne" er et initiativ under rammen på 10 mio. kr. til implementering af den regionale udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark", som regionsrådet bevilgede tilskud til i 2021.

Indhold

Side 2 Forord
Side 3 Landdistrikterne i tal
Side 4 Introduktion
Side 6 Demografi
Side 8 Tilknytning til lokalområdet
Side 9 Flytteovervejelser
Side 12 Relationer
Side 16 Fællesskab
Side 22 Lokalområdets kvaliteter
Side 26 Fritidsaktiviteter
Side 31 Frivilligt arbejde
Side 32 Kulturaktiviteter
Side 38 Appendiks

Region Syddanmark

Udgivelse:
Regional Udvikling
Region Syddanmark
Damhaven 12, 7100 Vejle

Design & produktion:
Mediegruppen as

Foto:
Hyldager Fotografi
Adobe

ISBN:
XXX-XX-XXXXX-XX-X

FSC www.fsc.org MIX Papir fra ansvarlige kilder FSC® C010493

NORDISK MILJØMÆRKNING Svanemærket tryksag 50411-0626

InDesign - landdistrikter.indd 2 12-05-2022 13:16:20

461.600

indbyggere i syddanske landdistrikter

I de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere bor der 461.600 personer i 2022.

-0,3%

Indbyggertallet i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere er faldet med 0,3 pct. i perioden 2012 til 2022.

37%

37 pct. af syddanskerne bor i landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere.

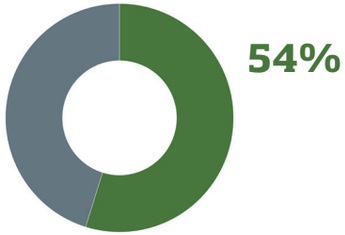

Andel erhvervsaktive i landdistrikterne

54 pct. af indbyggerne i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere er i den erhvervsaktive alder (25-66 år) i 2022. Det er mere end gennemsnittet i Syddanmark og på niveau med gennemsnittet i hele landet, der er på henholdsvis 52 pct. og 54 pct. i 2022.

LANDDISTRIKTERNE I TAL

55%

Familie vigtig for bosætning

Mere end halvdelen (55 pct.) af indbyggerne over 18 år i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere vurderer, at det i meget høj eller i høj grad er vigtigt for dem at bo tæt på familie.

55%

55 pct. af indbyggerne over 18 år i landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere anvender dagligt eller næsten dagligt naturen i lokalområdet.

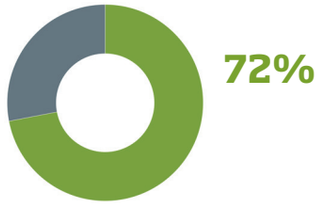

Mere end 12 år i lokalområdet

72 pct. af indbyggerne over 18 år i de syddanske landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere har boet mere end 12 år i lokalområdet.

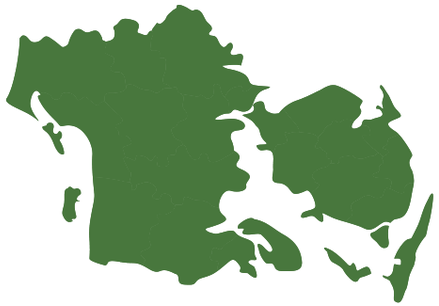

Kilde: Region Syddanmark og Danmarks Statistik

InDesign - landdistrikter.indd 3

12-05-2022 13:16:21

INTRODUKTION

InDesign - landdistrikter.indd 4

12-05-2022 13:16:26

Det skal være attraktivt at bosætte sig i hele regionen - også i de områder, som er mere tyndt befolket, og hvor der er længere mellem husene. Af den grund er det vigtigt at få viden om, hvad det er, der får indbyggerne til at føle sig knyttet til deres lokalområde. Ydermere er udvikling i yder- og landområder af stor fælles interesse for de syddanske kommuner og Region Syddanmark. Derfor er det særlig væsentligt at undersøge, hvad der skal til for at fastholde borgerne og en positiv udvikling i disse områder. Er det en stærk tilknytning til lokalområdet? Er det et godt fællesskab blandt beboerne? Eller er det et stort udvalg af fritids- og kulturaktiviteter tæt på bopælen, der kan få folk til at blive i området? Det belyser analysen "Det attraktive liv i landdistrikterne", der er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse af Region Syddanmark. I undersøgelsen indgår indbyggere over 18 år, der er bosiddende i landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere i Syddanmark.

For at forenkle fremstillingen under læsningen anvendes "landdistrikter" som en samlet betegnelse for områder med færre end 200 indbyggere samt byer med 200-3.000 indbyggere.

Indbyggerne flytter
Befolkningstallet i de syddanske landdistrikter er en smule faldende: I perioden 2012 til 2022 er antallet af indbyggere faldet med 0,3 pct. Til sammenligning er det samlede indbyggertal i Syddanmark steget med 2 pct. i perioden. Det betyder, at indbyggerne i landdistrikterne i højere grad flytter sammenlignet med Syddanmark som helhed. Hvis indbyggertallet i landdistrikter fortsætter med at falde de næste mange år, kan det få konsekvenser for udviklingen i de syddanske landdistrikter.

Tilknytning mindsker flytteovervejelser
Analysen "Det attraktive liv i landdistrikterne" viser, at indbyggere, der de seneste seks måneder har overvejet at flytte væk fra området, i mindre grad er knyttet til deres lokalområde sammenlignet med indbyggere, der ikke har overvejet at flytte væk. Det tegner et billede af, at borgere, der i mindre grad føler tilknytning til lokalområdet, kan være mere tilbøjelige til at overveje at flytte væk. En måde at fastholde borgerne i landdistrikterne, og dermed bevare eller øge det nuværende befolkningstal, er derfor gennem øget tilknytning til lokalområdet.

I forlængelse heraf belyser undersøgelsen, hvad der skal til, for at borgerne føler sig knyttet til deres nærområde. Ved at få viden om, hvad der får folk til at føle sig knyttet til lokalområdet, kan der dannes rammer for fremtidige initiativer med fokus på at øge tilknytningen.

Nære relationer øger tilknytning
"Det attraktive liv i landdistrikterne" viser, at relationer er vigtige for bosætningen og borgernes vurdering af deres tilkytning til lokalområdet. Indbyggere med venner og familie bosiddende i nærområdet har en stærkere tilknytning til der, hvor de bor. Samtidig ses det, at borgere, der vil anbefale lokalområdet til andre, i højere grad er knyttet til området end de borgere, der ikke vil anbefale området.

Indsatser med fokus på fællesskab
Analysen belyser, at tilknytning til lokalområdet kommer gennem fællesskab, nærhed til relationer og deltagelse i sociale arrangementer. Fremtidige initiativer og indsatser bør derfor have fokus på fællesskab, deltagelse og aktiviteter, der fremmer tilknytningen. Især involverende og samskabende aktiviteter eller oplevelser kan være med til at øge fællesskabet og derigennem tilknytningen til lokalområdet.

Udvikling i hele regionen

Samfundsmæssige forandringer sætter aftryk på regionens byer og lokalsamfund. I dele af regionen vokser områderne, mens andre dele af regionen oplever faldende indbyggertal.

Attraktivitet og bosætning

Det skal være tydeligt, at hele Region Syddanmark er et attraktivt sted at bo.

InDesign - landdistrikter.indd 5

12-05-2022 13:16:27

Aldersfordeling i befolkningen 2022 Landdistrikter og Syddanmark

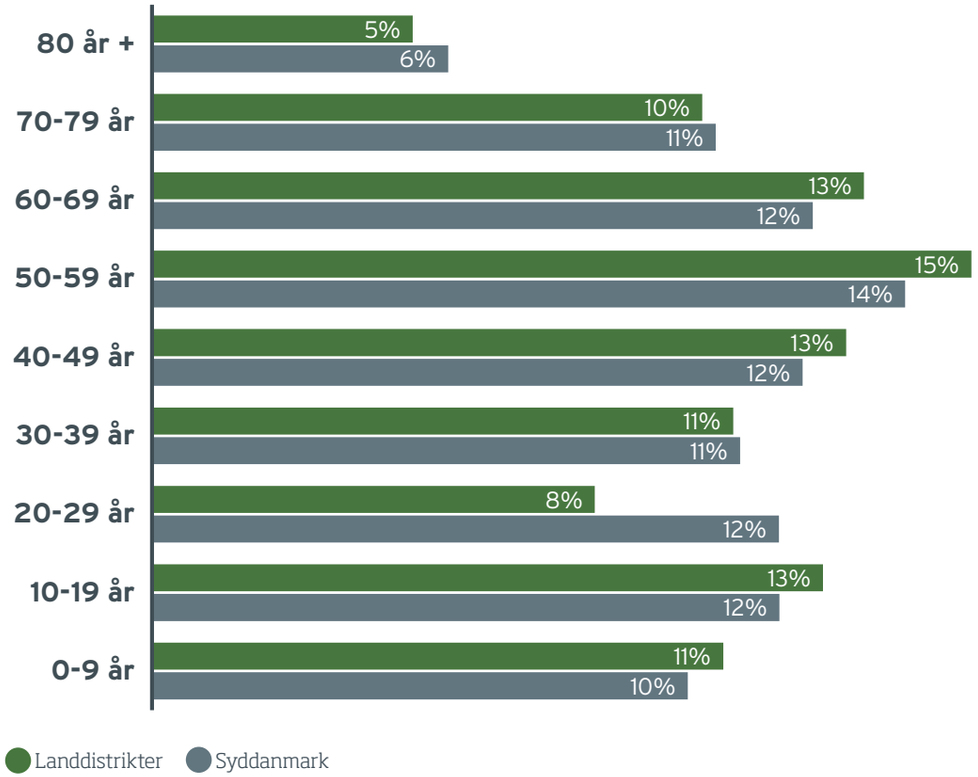

Figuren viser aldersfordelingen i pct. i de syddanske landdistrikter og i Syddanmark pr. 1. januar 2022. Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Kun landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere indgår i figuren.

Kilde: CPR og Region Syddanmark

Befolkningsudvikling opdelt på aldersgrupper 2012-2022

	0-24 år	25-66 år	67+ år
Landdistrikter	-10%	-3%	29%
Syddanmark	-6%	-1%	29%
Hele landet	-2%	2%	30%

Befolkningsudvikling i de syddanske landdistrikter 2012-2022: -0,3 pct.

Tabellen viser befolkningsudviklingen i de syddanske landdistrikter, i Syddanmark og i hele landet i perioden 2012 til 2022 i tre aldersgrupper. Kun landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere indgår i figuren.

Kilde: CPR og Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 6

12-05-2022 13:16:27

Befolkningsudviklingen i de syddanske land-distrikter opdelt på kommuner 2012-2022

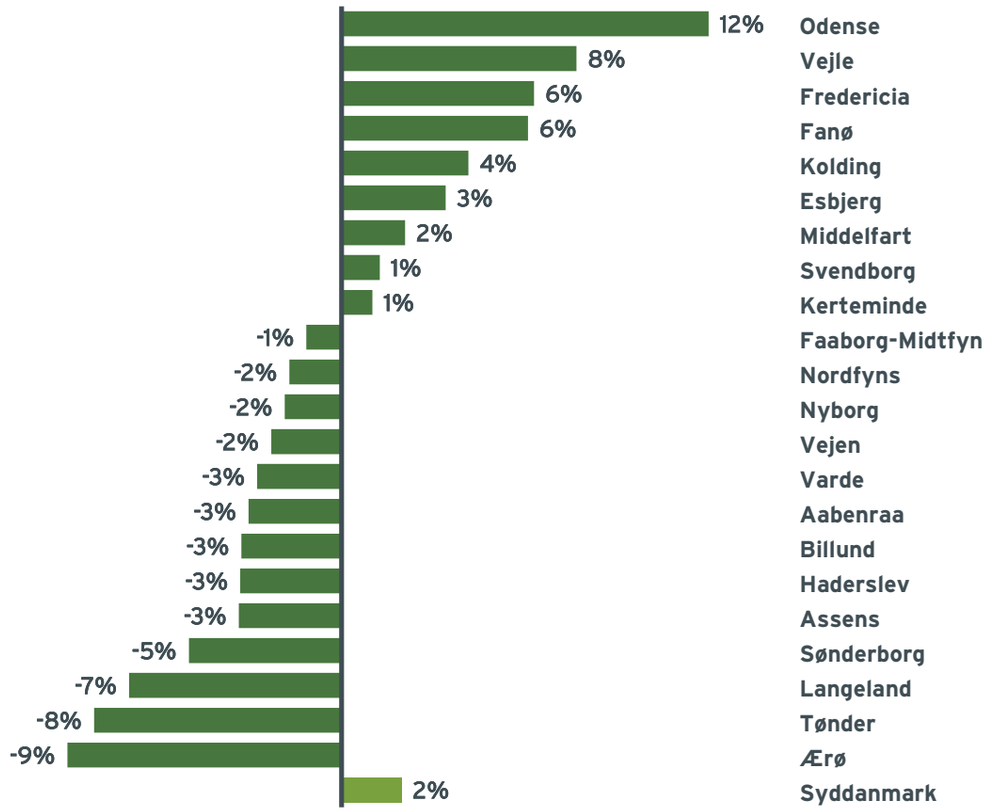

Figuren viser befolkningsudviklingen i de syddanske landdistrikter opdelt på kommuner i perioden 2012 til 2022. Kun landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere indgår i figuren.

Kilde: CPR og Region Syddanmark

Fordelingen af indbyggere bosat i små byer og landdistrikter 2022

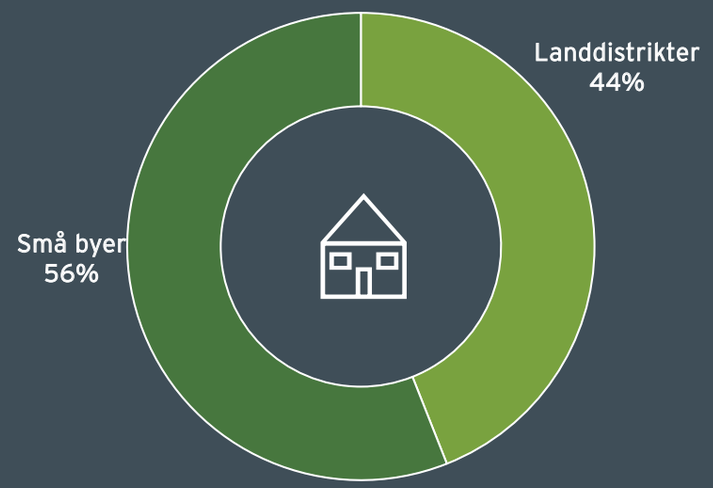

Figuren viser fordelingen af indbyggere bosat i landdistrikter og små byer. I figuren er små byer byer med 200-3.000 indbyggere., mens landdistrikter er områder med færre end 200 indbyggere.

Kilde: CPR og Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 7

12-05-2022 13:16:27

62 pct. føler i meget høj eller i høj grad tilknytning til lokalområdet

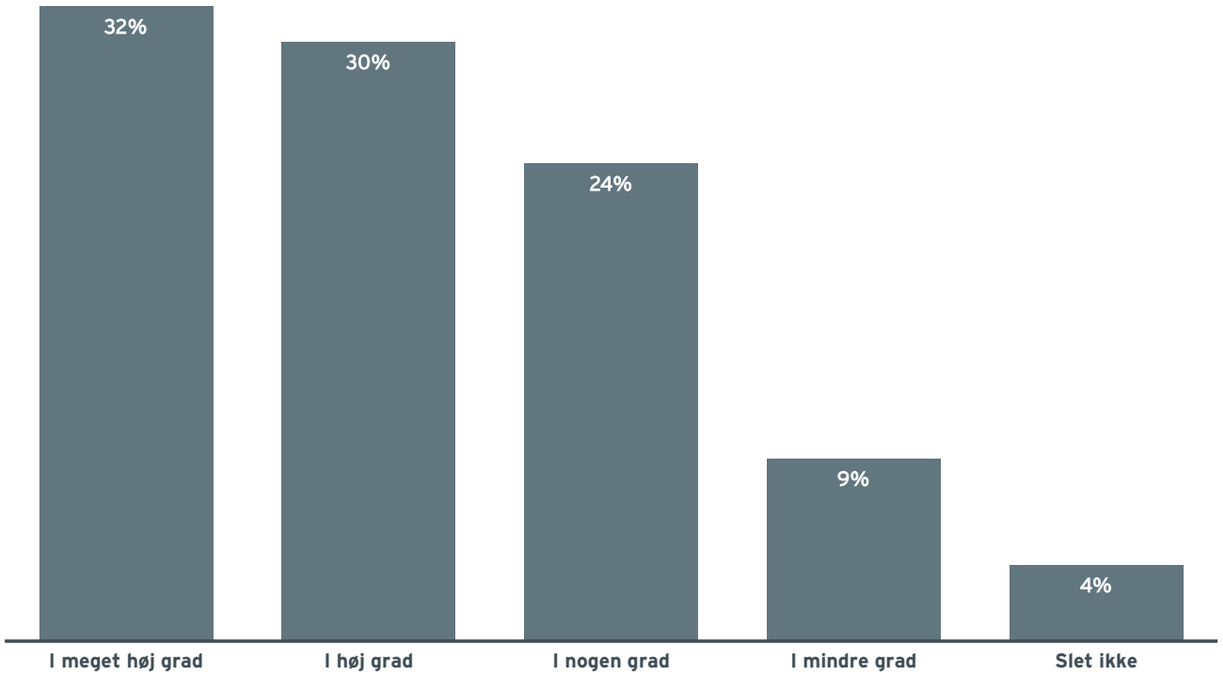

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (908 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Tilknytning og flytteovervejelser

62 pct. af indbyggerne over 18 år i de syddanske landdistrikter føler sig i meget høj eller i høj grad knyttet til deres lokalområde. Blot 13 pct. vurderer, at de i mindre grad eller slet ikke er knyttet til det område, hvor de bor.

16 pct. af respondenterne svarer, at de har overvejet at flytte væk fra området inden for det seneste halve år. Undersøgelsen viser endvidere, at tilknytningen til lokalområdet kan have indflydelse på, hvorvidt indbyggerne har overvejet at flytte væk fra området.

Rettes fokus på sammenhængen mellem tilknytning til lokalområde og flytteovervejelser ses det, at desto lavere grad af tilknytning til området, desto mere er man tilbøjelig til at overveje at flytte.

InDesign - landdistrikter.indd 8

12-05-2022 13:16:28

16 pct. har overvejet at flytte fra lokalområdet

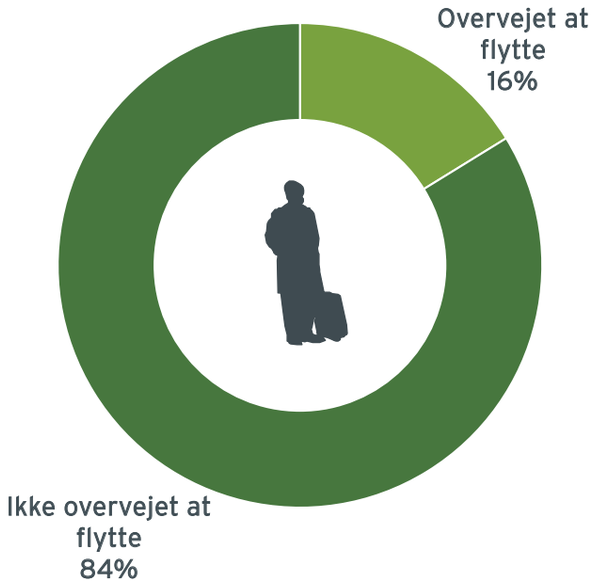

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Har du inden for det seneste halve år overvejet at flytte væk fra lokalområdet?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (913 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til området og flytteovervejelser

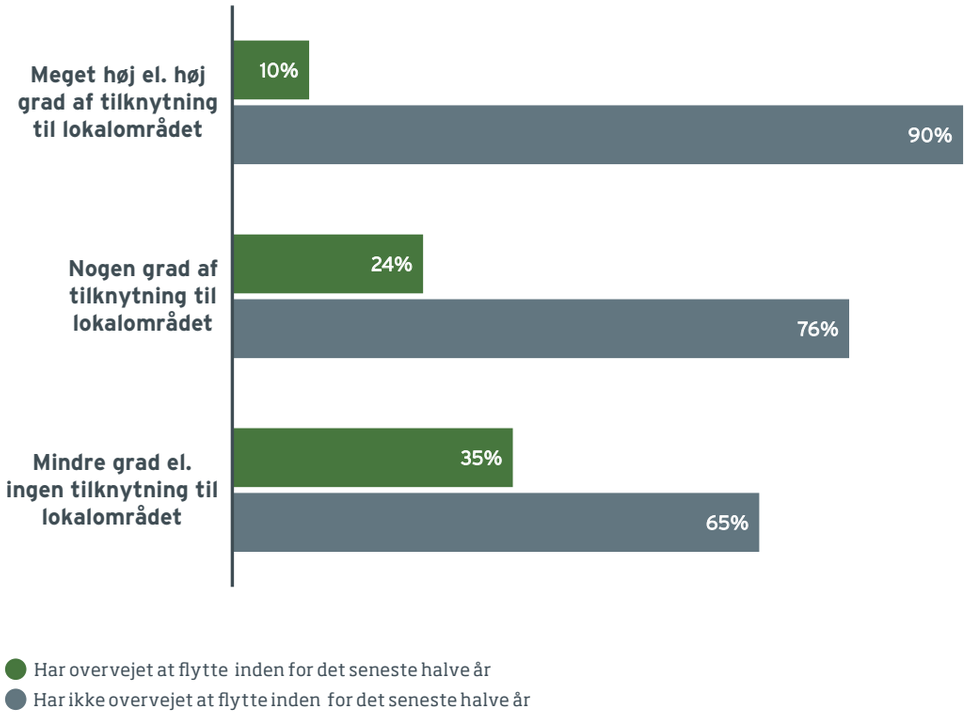

Figuren viser sammenhængen mellem graden af tilknytning til lokalområdet og overvejelser i forhold til at flytte væk fra området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "Har du inden for det seneste halve år overvejet at flytte væk fra lokalområdet?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (902 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Tilknytning og flytteovervejelser

Tilknytning til lokalområdet stiger i takt med alderen. Undersøgelsen viser, at det særligt er den ældre gruppe af indbyggere, der i meget høj eller i høj grad føler sig knyttet til lokalområdet.

I den modsatte ende findes de 18-29-årige , der er bosiddende i landdistrikter, hvor 31 pct. svarer, at de i mindre grad eller slet ikke føler tilknytning til området. Det kan hænge sammen med aldersgruppens flytteovervejelser, hvor en fjerdedel har overvejet at flytte væk fra området inden for de seneste seks måneder.

Endvidere ses en sammenhæng mellem følelsen af at være en del af fællesskabet i nærområdet og overvejelser om at flytte væk. Hvis indbyggerne i meget høj eller i høj grad føler sig som en del af føllesskabet, overvejer de i mindre grad at flytte væk.

Tilknytning opdelt på alder

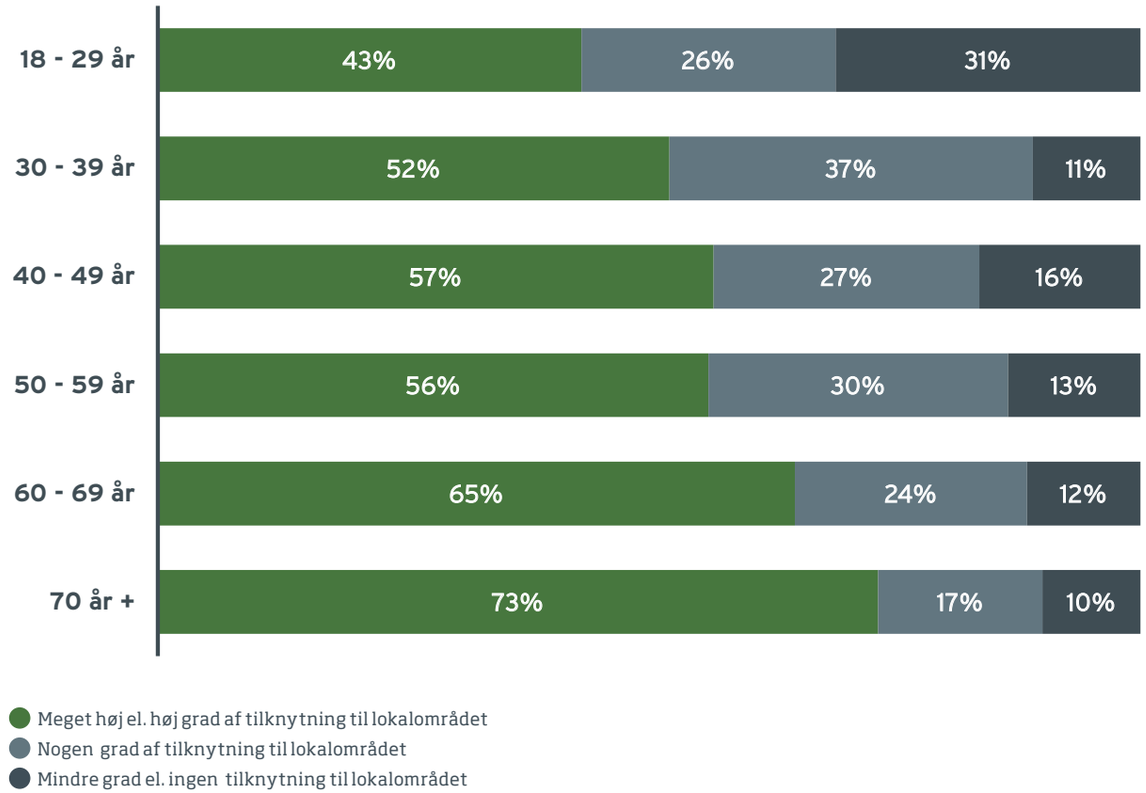

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" opdelt på respondenternes alder. Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (904 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 10

12-05-2022 13:16:28

Flytteovervejelser opdelt på alder

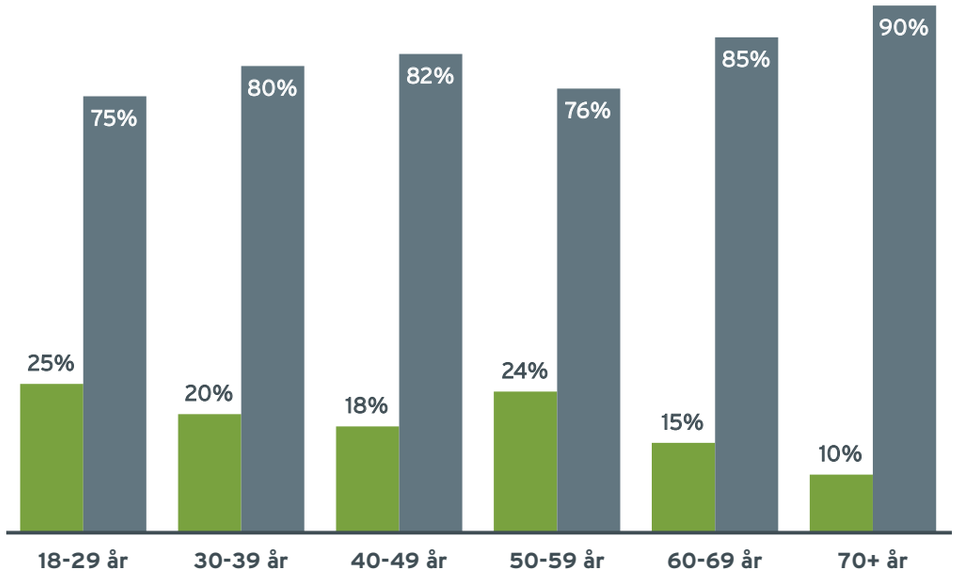

Har overvejet at flytte inden for det seneste halve år
Har ikke overvejet at flytte inden for det seneste halve år

Figuren viser overvejelser i forhold til at flytte væk fra området opdelt på alder. Svarfordelingen for spørgsmålet "Har du inden for det seneste halve år overvejet at flytte væk fra lokalområdet?" er koblet med respondenternes alder. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (909 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Følelsen af fællesskab har indflydelse på overvejelser om at flytte

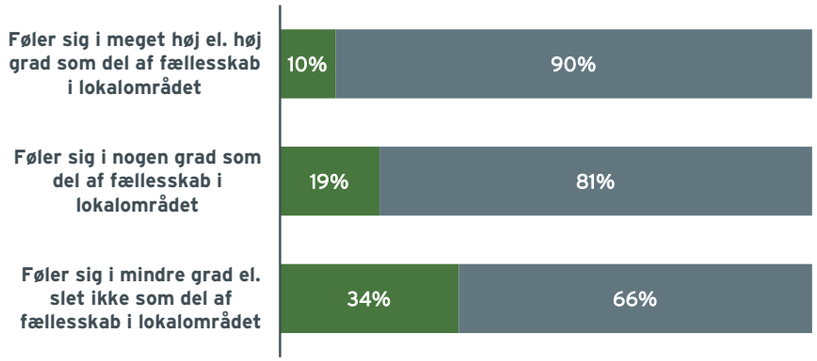

Har overvejet at flytte inden for det seneste halve år
Har ikke overvejet at flytte inden for det seneste halve år

Figuren viser sammenhængen mellem følelsen af at være en del af et fællesskab i lokalområdet og overvejelser i forhold til at flytte væk fra området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig som en del af et fællesskab i dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "Har du inden for det seneste halve år overvejet at flytte væk fra lokalområdet?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (896 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 11

12-05-2022 13:16:28

RELATIONER

InDesign - landdistrikter.indd 12

12-05-2022 13:16:32

Nære relationer er vigtige for indbyggerne i landdistrikterne. Mere end halvdelen af de adspurgte indbyggere i landdistrikterne vurderer, at det i meget høj eller i høj grad er vigtigt at bo tæt på venner (54 pct.) og familie (55 pct.). Ses der nærmere på antallet af nære relationer i lokalområdet, har 57 pct. af respondenterne mindst et medlem af sin nære familie uden for husstanden, der er bosiddende i nærområdet. Ses der på antallet af venner, er det 82 pct af respondenterne, der har minimum én af deres fem nærmeste venner tæt på bopælen.

Tilknytning øges gennem tætte relationer
Undersøgelsen viser ligeledes, at nære relationer har indflydelse på indbyggernes tilknytning til lokalområdet. Ses der på graden af tilknytning til lokalområdet, er der en sammenhæng med antallet af familiemedlemmer i lokalområdet. Jo nære familiemedlemmer i lokalområdet, desto mindre grad af tilknytning. Omvendt føler størstedelen af indbyggerne med flere af deres nære familiemedlemmer i nærområdet en meget høj eller høj grad af tilknytning til lokalområdet. Blandt indbyggerne med meget høj eller høj grad af tilknytning til lokalområdet har 64 pct. mindst et nært familiemedlem i området. I gruppen af indbyggere med en lav grad af tilknytning gælder det for blot 36 pct.

Gode venskaber i lokalområdet
Samme tendens ses i sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og antallet af nære venner tæt på bopælen. Blandt indbyggerne, der i meget høj eller i høj grad føler sig knyttet til området, er det 91 pct. af gruppen, der har mindst én nær ven i lokalområdet, mens de resterende 9 pct. ikke har nogen af de fem nærmeste venner i lokalområdet. Ses der på gruppen af indbyggere, som i mindre grad eller slet ikke føler sig knyttet til området, er det 40 pct., der ikke har nogen af sine nærmeste venner i området. Det betyder, at tilknytningen til lokalområdet er højere for dem, der har nære relationer bosiddende i lokalområdet.

Udvikling i hele regionen

Byer og landområder er rammer for menneskers liv, og der er behov for at afdække de styrker og potentialer, som skal understøtte muligheden for, at livet kan leves i hele Syddanmark - også i fremtiden.

Engagement i lokalområdet

Vi skal udnytte og bibeholde de menneskelige ressourcer og det engagement, der er lokalt. Samtidig skal vi sætte Syddanmark på dagsordenen udadtil og støtte op om balance i hele regionen.

InDesign - landdistrikter.indd 13

12-05-2022 13:16:38

Vigtigt at bo tæt på familie og venner

Hvor vigtigt er det at bo tæt på familie?

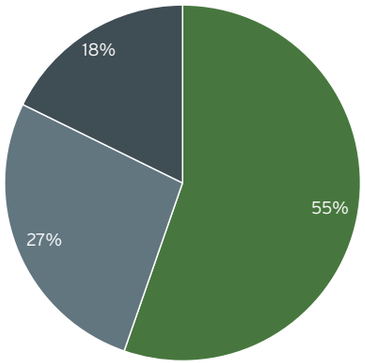

Hvor vigtigt er det at bo tæt på venner?

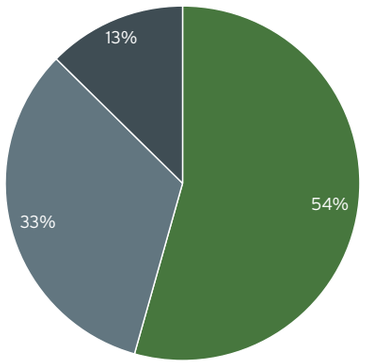

- I meget høj eller høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad eller slet ikke

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålene "I hvilken grad er det vigtigt for dig at bo tæt på din familie?" og "I hvilken grad er det vigtigt for dig at bo tæt på dine venner?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud i begge spørgsmål og indgår ikke i fordelingen (902 og 903 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Antal af nærmeste fem venner og familiemedlemmer i lokalområdet

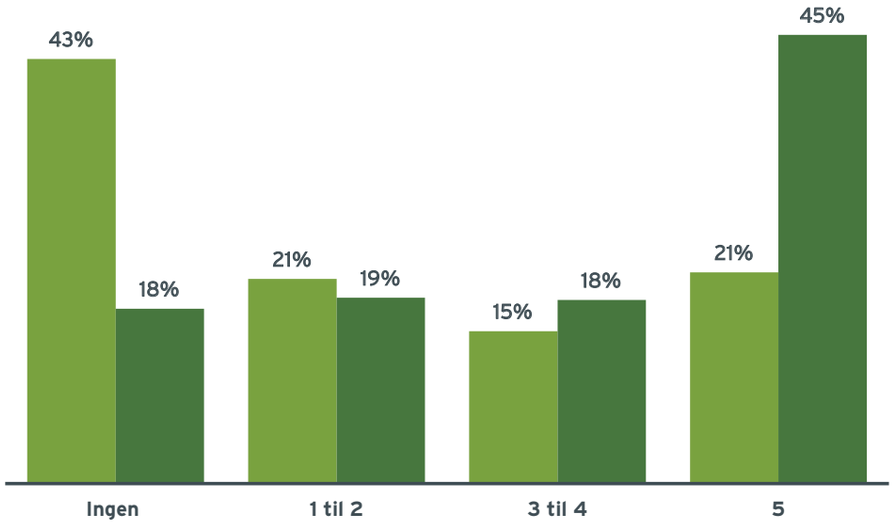

- Antal familiemedlemmer i lokalområdet
- Antal venner i lokalområdet

Figuren viser, hvor mange af respondenternes fem nærmeste venner og familiemedlemmer uden for husstanden, der er bosiddende i lokalområdet. Svarfordelingen for spørgsmålene "Hvor mange af dine fem nærmeste venner bor i dit lokalområde?" og "Hvor mange af dine fem nærmeste familiemedlemmer, uden for din husstand, bor i dit lokalområde?" vises i figuren. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud i begge spørgsmål og indgår ikke i fordelingen (903 og 912 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 14

12-05-2022 13:16:39

Familie tæt på bopæl har indflydelse på tilknytningen til lokalområdet

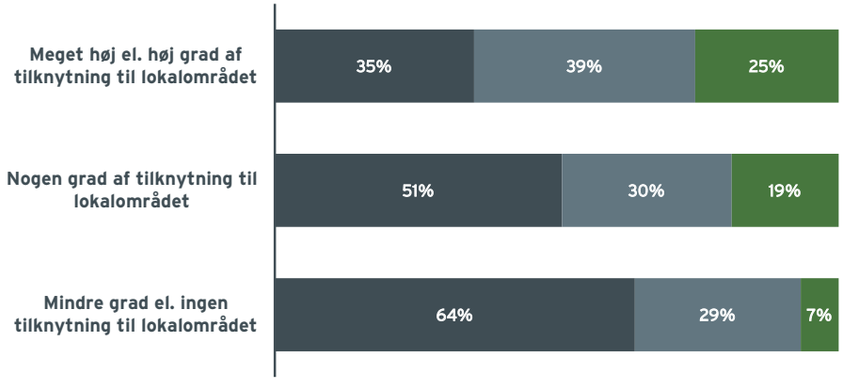

- Ingen familiemedlemmer i området
- 1-4 familiemedlemmer i området
- Fem familiemedlemmer i området

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og antal af de fem nærmeste familiemedlemmer uden for hustanden, der er bosiddende i området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "Hvor mange af dine fem nærmeste familiemedlemmer, uden for din husstand, bor i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Venner i lokalområdet har indflydelse på tilknytningen

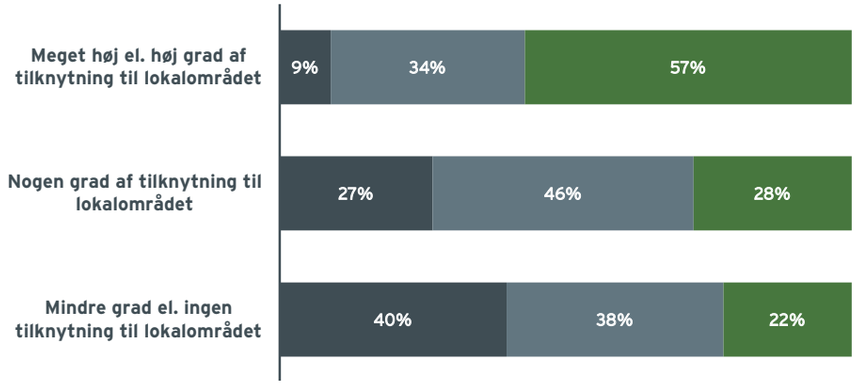

- Ingen venner i området
- 1-4 venner i området
- Fem venner i området

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og antal af de fem nærmeste venner, der er bosiddende i området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "Hvor mange af dine fem nærmeste venner bor i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (893 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 15

12-05-2022 13:16:39

FÆLLESSKAB

InDesign - landdistrikter.indd 16

12-05-2022 13:16:43

Indbyggerne i landdistrikterne oplever et stærkt fællesskab. 67 pct. af indbyggerne svarer, at de i meget høj eller i høj grad oplever et godt fællesskab mellem beboerne i området. Blot 10 pct. oplever i mindre grad eller slet ikke et godt fællesskab. Samme tendens ses, når indbyggerne bliver spurgt ind til, hvorvidt de selv føler sig som en del af et fællesskab der, hvor de bor. Her er det 57 pct., som i meget høj eller i høj grad synes, at de selv er en del af et fællesskab i lokalområdet. 15 pct. føler i mindre grad eller slet ikke, at de er en del af et fællesskab, der hvor de bor.

Tilknytning øger fællesskabsfølelse
Undersøgelsen viser, at der er en sammenhæng mellem tilknytning og fællesskab. Såfremt indbyggerne føler en stærk tilknytning til området, er de også mere tilbøjelige til at opleve et stærkt fællesskab mellem beboerne, ligesom de i højere grad føler sig som en del af fællesskabet i lokalområdet. Blandt de indbyggere, der har en høj grad af tilknytning til området, er det 74 pct., der i meget høj eller i høj grad føler sig som en del af fællesskabet. Ses der omvendt på gruppen af indbyggere, som i mindre grad eller slet ikke føler sig knyttet til området, er det blot 17 pct., der i meget høj eller i høj grad føler, at de er en del af et fællesskab der, hvor de bor.

Bosætningsstatus øger fællesskabsfølelse
I undersøgelsen er det 21 pct. af respondenterne, der har boet i området hele deres liv. 66 pct. af de adspurgte er tilflyttere, og 13 pct. er hjemvendt til området efter at være fraflyttet i en periode. Ligesom tilknytning til området har indbyggernes bosætningsstatus også indflydelse på, hvorvidt og i hvilken grad de føler sig som en del af et fællesskab i lokalområdet. Indbyggere, der enten har boet i lokalområdet hele livet eller er vendt tilbage til området, svarer i højere grad, at de føler sig som en del af fællesskabet sammenlignet med indbyggere, der er tilflyttere til området. Det betyder, at der er en sammenhæng mellem følelsen af at være en del af et fællesskab, der hvor man bor, og hvorvidt man er tilfytter, hjemvendt eller har boet i lokalområdet hele livet.

Udvikling i hele regionen

Verden er i konstant bevægelse, og det samme er Syddanmark. Udviklingen ændrer løbende rammerne for regional og lokal udvikling.

Attraktivitet og bosætning

Vores fælles indsats skal øge borgernes oplevelsesmuligheder og livskvalitet samt sætte gode rammer for et aktivt liv.

InDesign - landdistrikter.indd 17

12-05-2022 13:16:49

Flertallet oplever et godt fællesskab mellem beboerne

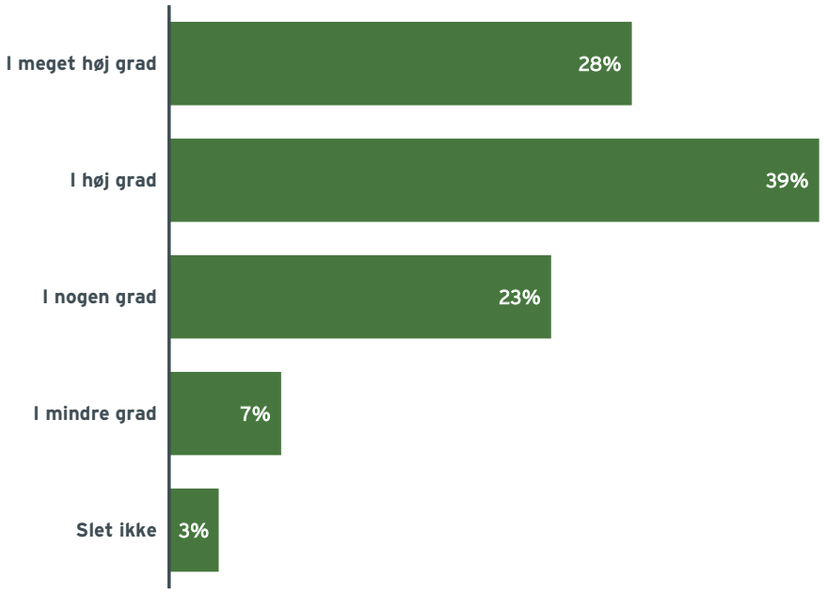

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad oplever du et godt fællesskab mellem beboerne i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (902 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til område og oplevelsen af fællesskab mellem beboerne

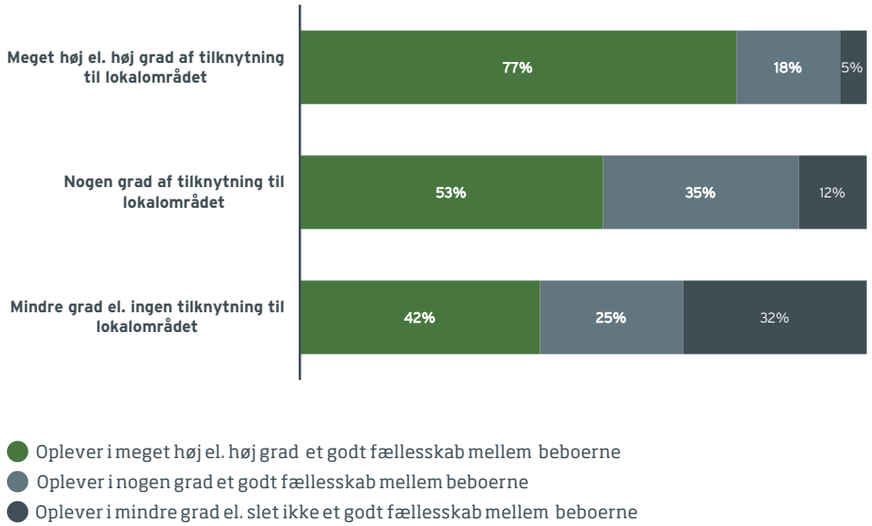

Figuren viser sammenhængen mellem graden af tilknytning til lokalområdet, og i hvilken grad man oplever et godt fællesskab mellem beboerne i lokalområdet. I figuren er spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til lokalområdet?" koblet med spørgsmålet "I hvilken grad oplever du et godt fællesskab mellem beboerne i lokalområdet?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (893 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 18

12-05-2022 13:16:49

Flertallet føler sig som del af et fællesskab i lokalområdet

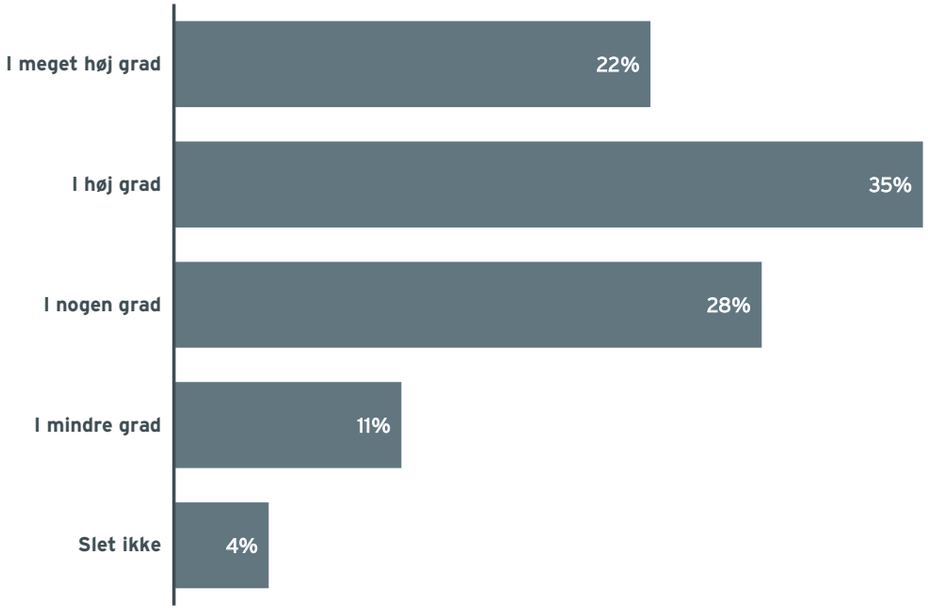

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig som en del af et fællesskab i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til område og fællesskabsfølelse

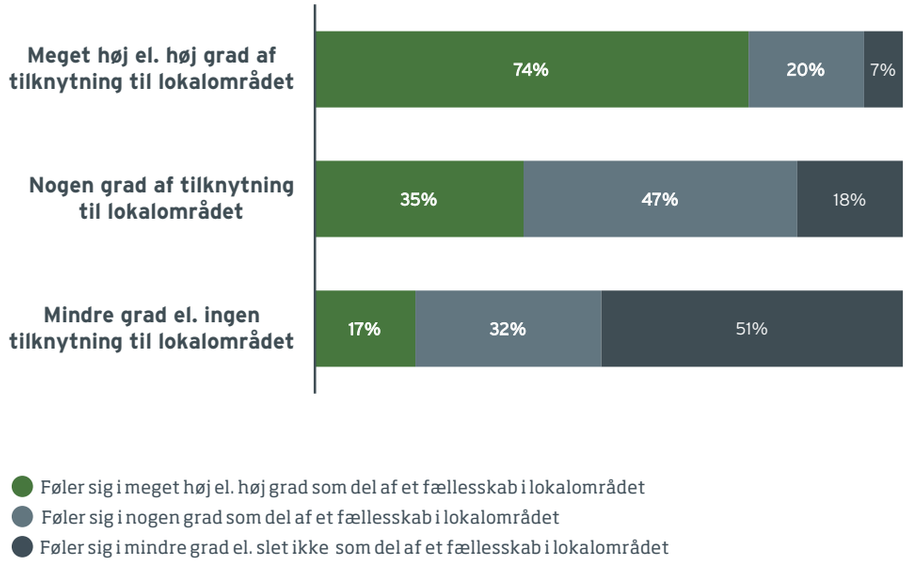

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og følelsen af at være en del af et fællesskab i lokalområdet. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig som en del af et fællesskab i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (894 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Involvering i at skabe et godt fællesskab

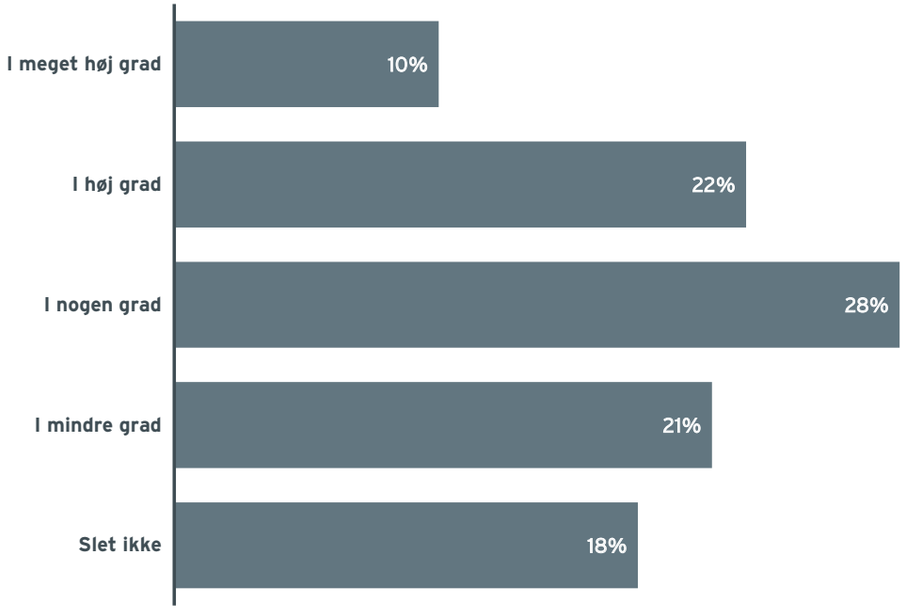

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad er du involveret i at skabe et godt fællesskab i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til område og involvering i at skabe et godt fællesskab

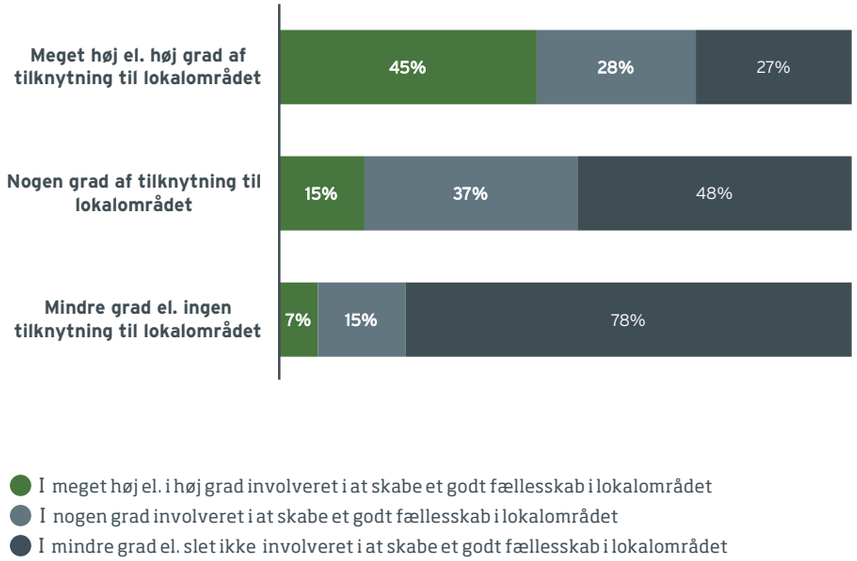

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og graden af involvering i at skabe et godt fællesskab i lokalområdet. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig involveret i at skabe et godt fællesskab i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (891 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 20

12-05-2022 13:16:49

Indbyggernes bosætningsstatus

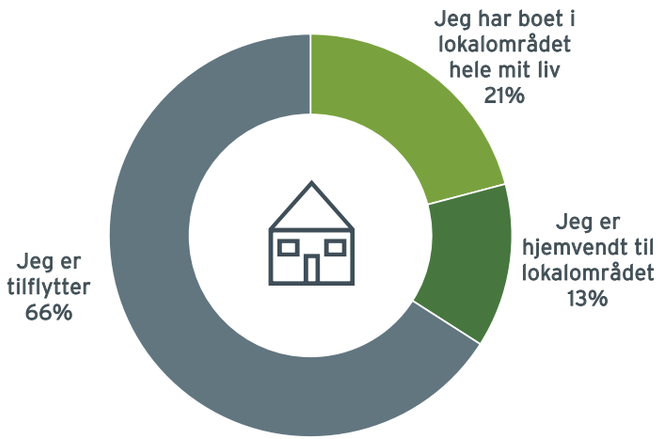

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvilken betegnelse er bedst dækkende for din bosætning i lokalområdet?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (919 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem bosætningsstatus og følelsen af at være en del af fællesskabet i lokalområdet

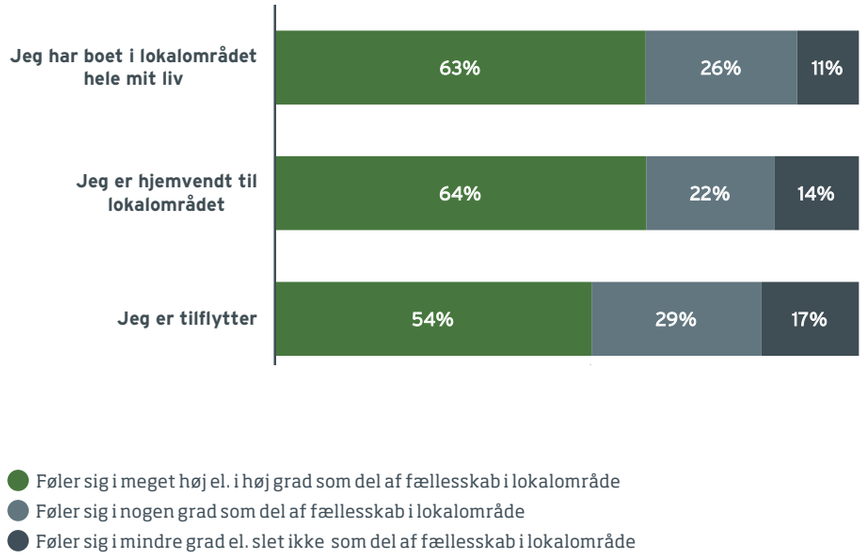

Figuren viser sammenhængen mellem bosætningsstatus og følelsen af at være en del af fællesskabet i lokalområdet. Spørgsmålet "Hvilken betegnelse er bedst dækkende for din bosætning i lokalområdet?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig som en del af fællesskabet i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 21

12-05-2022 13:16:49

LOKALOMRÅDETS KVALITETER

InDesign - landdistrikter.indd 22

12-05-2022 13:16:55

I undersøgelsen vurderer indbyggerne kvaliteten af deres lokalområde. Til spørgsmålet om, hvorvidt respondenternes lokalområde er blevet et bedre eller dårligere sted at bo de seneste 2-3 år, svarer 31 pct., at lokalområdet er blevet et bedre sted at bo. 12 pct. af beboerne i landdistrikterne synes, at området er blevet dårligere, mens de resterende 58 pct. vurderer, at områdets kvalitet er uændret.

Kobles respondenternes vurdering af områdets kvalitet med den selvvurderede tilknytning til området, ses der en sammenhæng. I gruppen af respondenter, der i meget høj eller i høj grad føler sig knyttet til området, er det 33 pct., som synes, at lokalområdet er blevet et bedre sted at bo. Til sammenligning er det 23 pct., der vurderer, at lokalområdet er blevet et bedre sted at bo i gruppen af respondenter, der i mindre grad eller slet ikke er knyttet til området.

Endvidere viser undersøgelsen, at såfremt man føler sig knyttet til lokalområdet, er man mere tilbøjelig til at vurdere områdets kvalitet højere.

Flertallet vil anbefale lokalområde

Størstedelen af indbyggerne i de syddanske landdistrikter vil anbefale andre at flytte til deres lokalområde. 77 pct. af respondenterne svarer, at de i meget høj eller i høj grad vil anbefale området, mens 6 pct. angiver, at de i mindre grad eller slet ikke vil anbefale andre at flytte dertil. Også her er der en sammenhæng med graden af tilknytning til lokalområdet. 84 pct. af respondenterne, der i meget høj eller i høj grad er knyttet til området, vil anbefale andre at flytte dertil, mens det kun gælder for 54 pct. af gruppen, der i mindre grad eller slet ikke føler sig knyttet til området.

Attraktivitet og bosætning

Kultur, natur og rekreative områder giver et område identitet og særpræg og er med til at skabe levende byer og lokalområder.

Engagement i lokalområdet

Vi skal sætte Syddanmark på dagsordenen udadtil og støtte op om balance i hele regionen.

Vurdering af lokalområdets kvaliteter

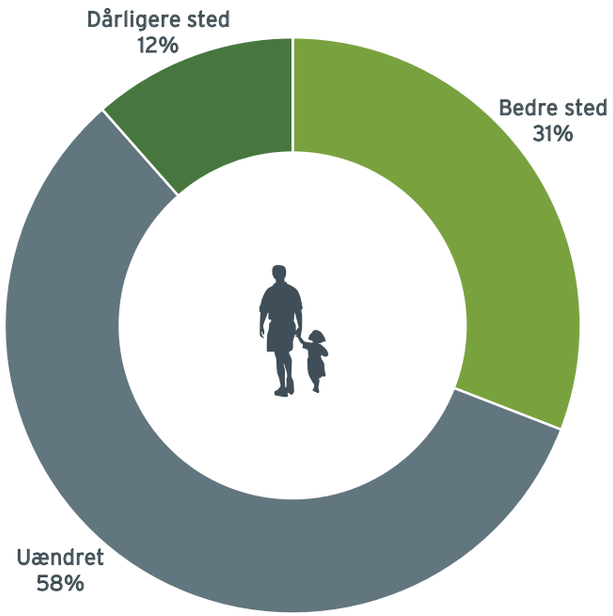

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Synes du, at dit lokalområde er blevet et bedre eller dårligere sted at bo de seneste 2-3 år?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (861 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til område og vurderingen af områdets kvaliteter

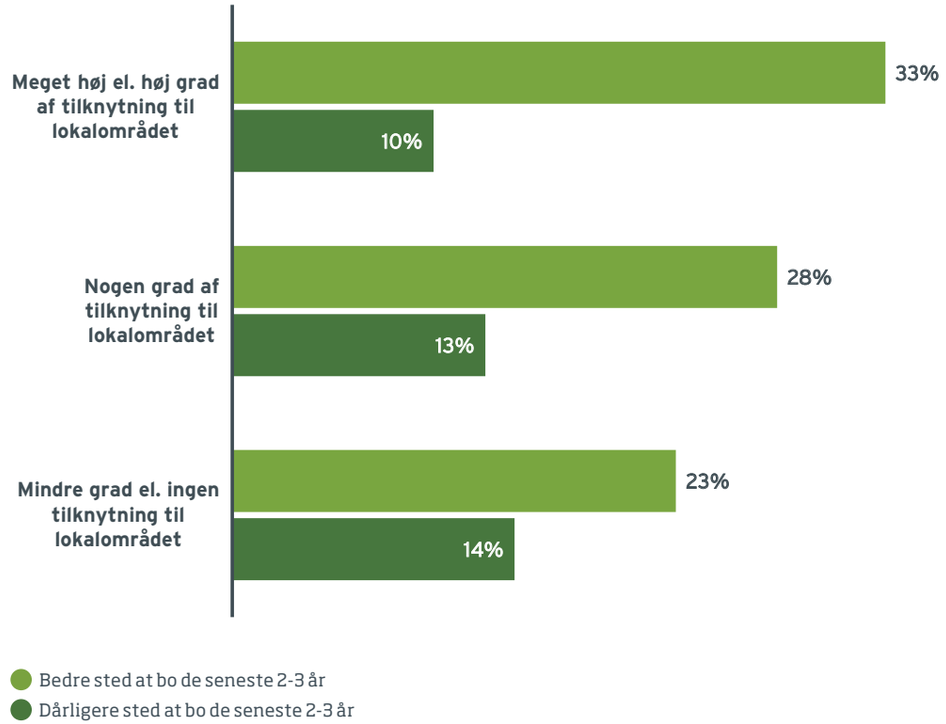

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og vurdering af, hvorvidt lokalområdet er blevet et bedre eller dårligere sted at bo inden for de seneste 2-3 år. I figuren er spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" koblet med spørgsmålet "Synes du, at dit lokalområde er blevet et bedre eller dårligere sted at bo de seneste 2-3 år?". Tallene summer ikke til 100, da kategorien "Uændret" ikke er vist i figuren. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (852 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 24

12-05-2022 13:17:02

Flertallet vil anbefale andre at flytte til lokalområdet

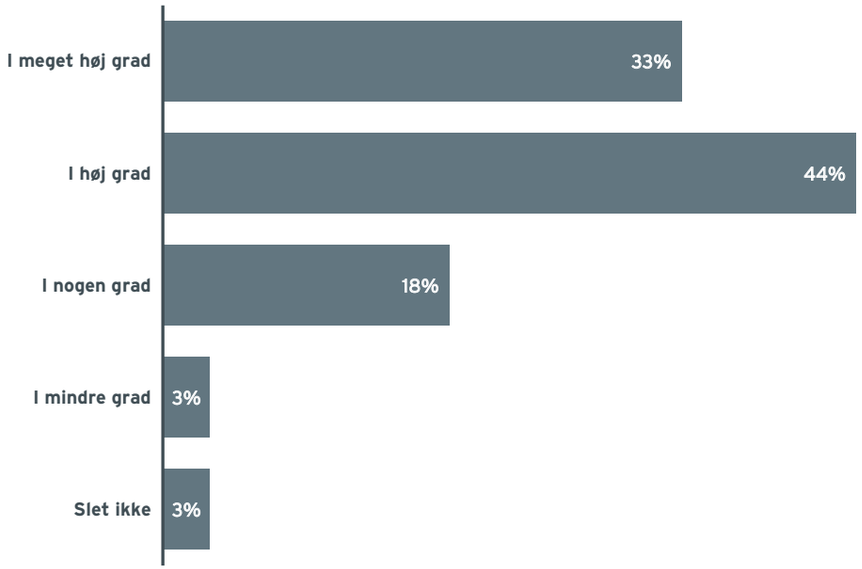

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad vil du anbefale andre at flytte til dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (884 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning og anbefale andre at flytte til lokalområdet

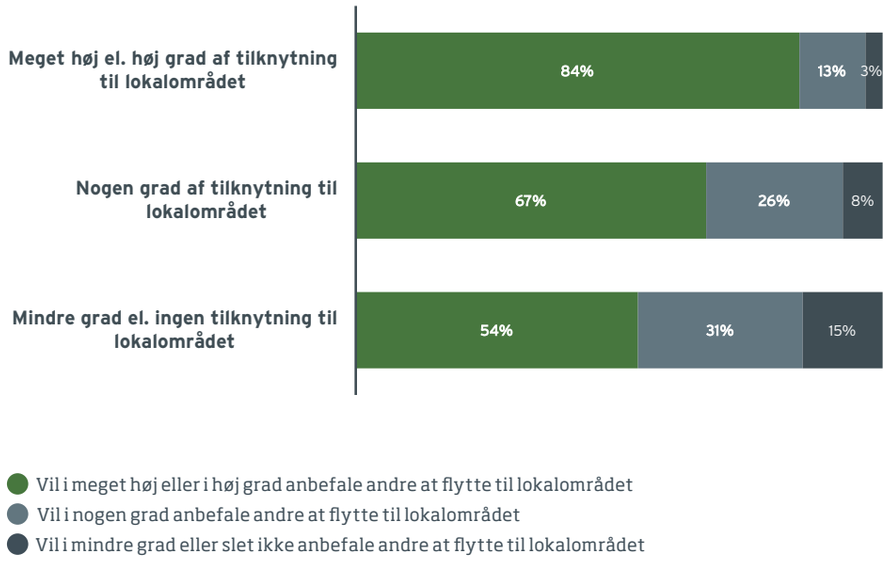

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og tilbøjeligheden til at anbefale andre at flytte til lokalområdet. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad vil du anbefale andre at flytte til dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud i begge spørgsmål og indgår ikke i fordelingen (875 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

FRITIDSAKTIVITETER

InDesign - landdistrikter.indd 26

12-05-2022 13:17:08

Fritidsaktiviteter er vigtige for mange indbyggere i de syddanske landdistrikter. 40 pct. af beboerne svarer, at de deltager i en fritidsaktivitet i lokalområdet mindst én gang om ugen. Yderligere 11 pct. deltager mindst én gang om måneden, mens de resterende 49 pct. sjældent eller aldrig deltager i fritidsaktiviteter i lokalområdet.

Når indbyggerne spørges ind til deres tilfredshed med udbuddet af fritidsaktiviteter, svarer 70 pct., at de i meget høj eller i høj grad er tilfredse med udbuddet af aktiviteter. Yderligere 20 pct. af indbyggerne er i nogen grad tilfredse, mens 10 pct. i mindre grad eller slet ikke er tilfredse med udbuddet af fritidsaktiviteter.

Tilfredse beboere er mere knyttet til området
Undersøgelsen viser, at der er en sammenhæng mellem respondenternes tilknytning til lokalområdet og deres tilfredshed med udbuddet af fritidsaktiviteter. I gruppen af indbyggere, der i meget høj eller i høj grad føler tilknytning til lokalområdet, er det 75 pct., der er meget tilfredse med udbuddet af aktiviteter. Det tilsvarende tal for gruppen af beboere, der i nogen grad føler sig knyttet til området er 65 pct. For gruppen med en mindre grad eller slet ingen tilknytning til lokalområdet er det 53 pct., der i meget høj eller i høj grad er tilfredse med udbuddet af fritidsaktiviteter.

Frivillighed hænger sammen med tilknytning
Når indbyggerne spørges ind til, hvorvidt de er involveret i frivilligt arbejde i lokalområdet, er det 38 pct., der svarer ja, mod 62 pct., der svarer nej. På frivillighedsområdet er der en sammenhæng med tilknytningen til lokalområdet. Også her er det gruppen med den største tilknytning til lokalområdet, som er mest involveret i frivilligt arbejde. Her er det gældende for 46 pct. af indbyggerne. I gruppen af indbyggere, der i mindre grad eller slet ikke føler sig knyttet til området, er det til sammenligning blot 9 pct., som udfører frivilligt arbejde der, hvor de bor.

Det tegner et billede af, at engagement og involvering i frivilligt arbejde kan have indflydelse på den enkeltes vurdering af tilknytning til lokalområdet.

Udvikling i hele regionen

Det skal være spændende og attraktivt at bo, studere og arbejde i hele regionen.

Attraktivitet og bosætning

Gode rammer for et sundt og aktivt liv kan bidrage til at ændre vores livsstil. Oplevelsen af at være en del af et fællesskab har betydning for vores fysiske og mentale helbred.

InDesign - landdistrikter.indd 27

12-05-2022 13:17:14

Deltagelse i fritidsaktiviteter i lokalområde

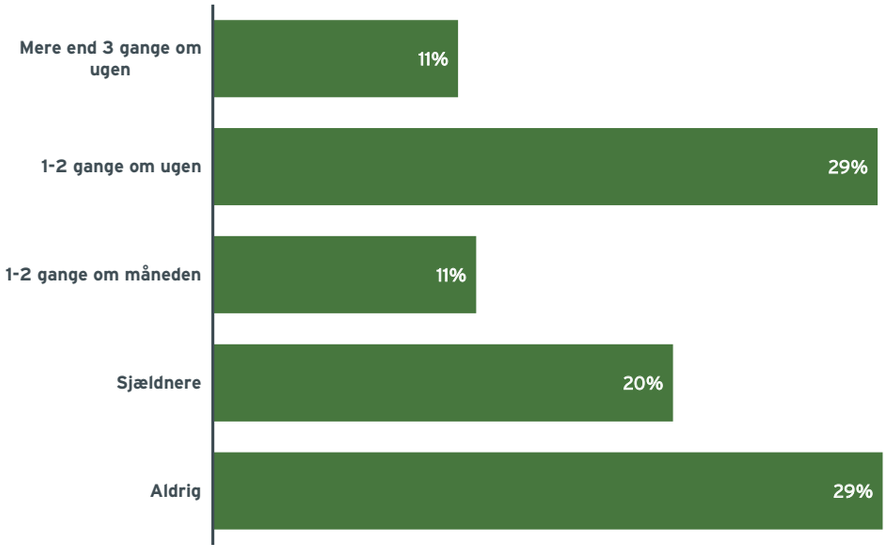

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvor ofte deltager du i fritidsaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (901 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til lokalområde og tilfredshed med udbuddet af fritidsaktiviteter

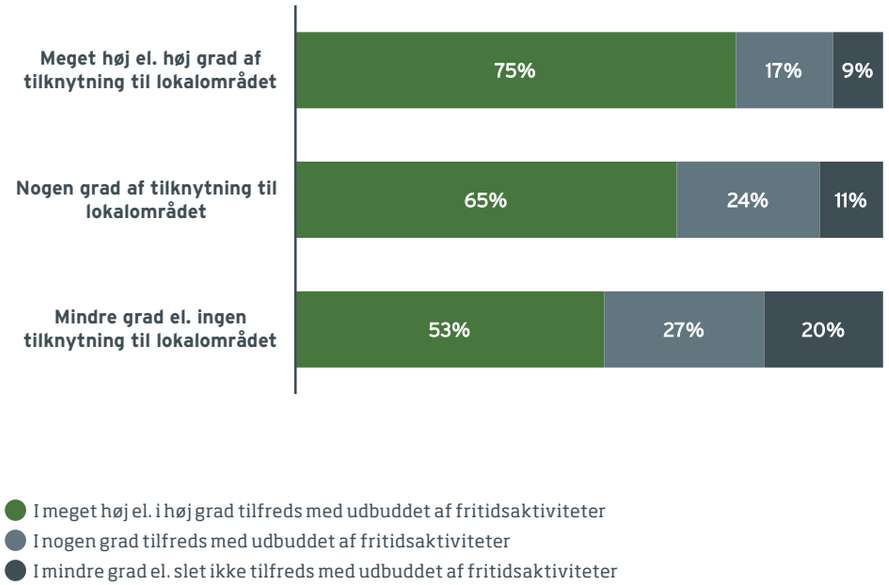

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og tilfredshed med udbuddet af fritidsaktiviteter i området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad er du tilfreds med udbuddet af fritidsaktiviteter i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (843 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 28

12-05-2022 13:17:14

Tilfredshed med udbuddet af fritidsaktiviteter i lokalområdet

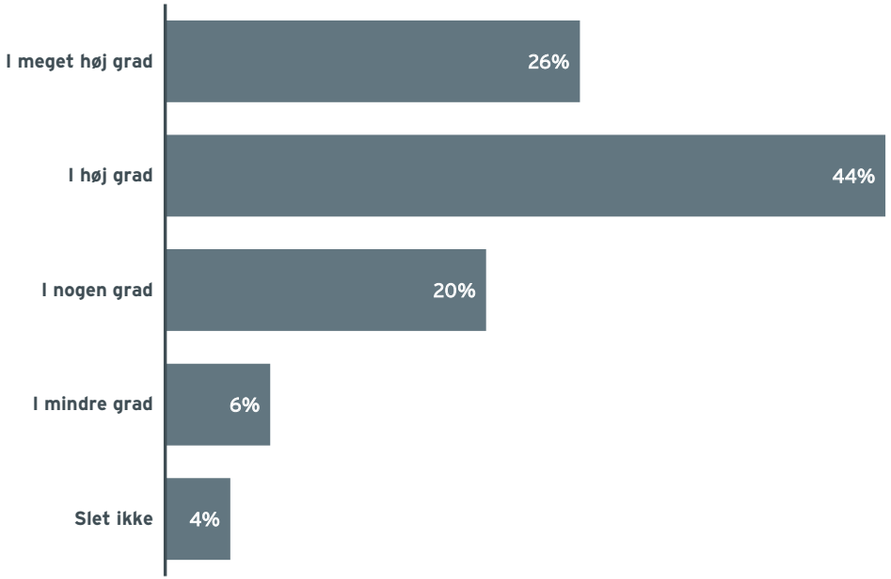

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad er du tilfreds med udbuddet af fritidsaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (851 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vurderingen af mangel på fritidsaktiviteter

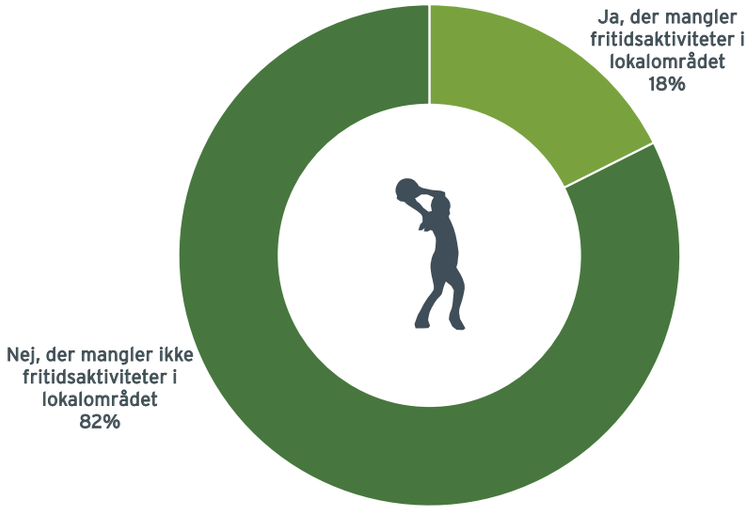

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Synes du, at der mangler fritidsaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (858 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 29

12-05-2022 13:17:14

Fritidsaktiviteter, der efterspørges i lokalområdet

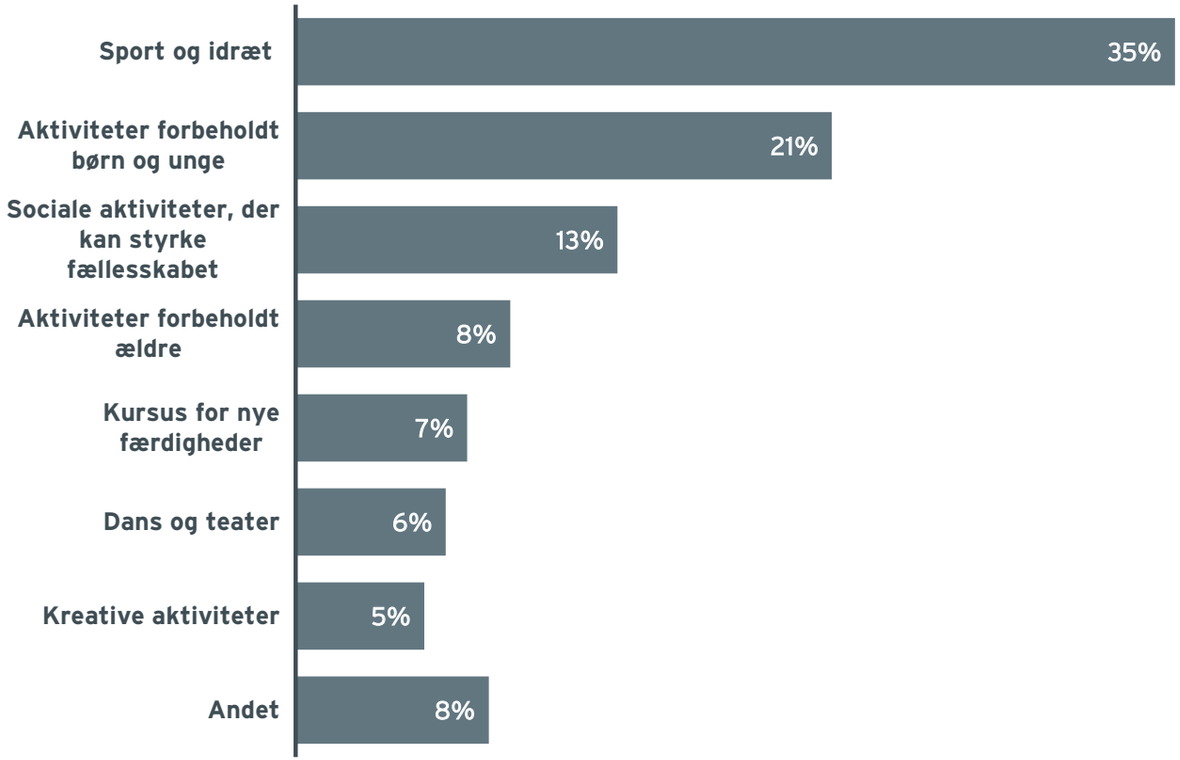

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvilke fritidsaktiviteter synes du, at der mangler i dit lokalområde?". Spørgsmålet er stillet som et åbent spørgsmål uden prædefinerede svarkategorier. Respondenternes svar er kodet som angivet ud fra fremgangsmåden i appendiks på side 38. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har svaret "Ja" til spørgsmålet "Synes du, der mangler fritidsaktiviteter i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100, da det har været muligt at angive flere svar (118 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Efterspurgte fritidsaktiviteter

70 pct. af indbyggerne over 18 år i landdistrikterne svarer, at de i meget høj eller i høj grad er tilfredse med udbuddet af fritidsaktiviteter i lokalområdet. 10 pct. svarer, at de i mindre grad eller slet ikke er tilfredse med udbuddet.

Ses der på, hvilke aktiviteter borgerne mangler i deres lokalområde, er det især et større udvalg af sports- og idrætsaktiviteter, der efterspørges.

Ifølge indbyggerne i landdistrikterne mangler der også flere aldersopdelte aktiviter i lokalområdet. Der er særlig stor efterspørgsel efter aktiviteter for børn og unge.

InDesign - landdistrikter.indd 30

12-05-2022 13:17:14

Involvering i frivilligt arbejde

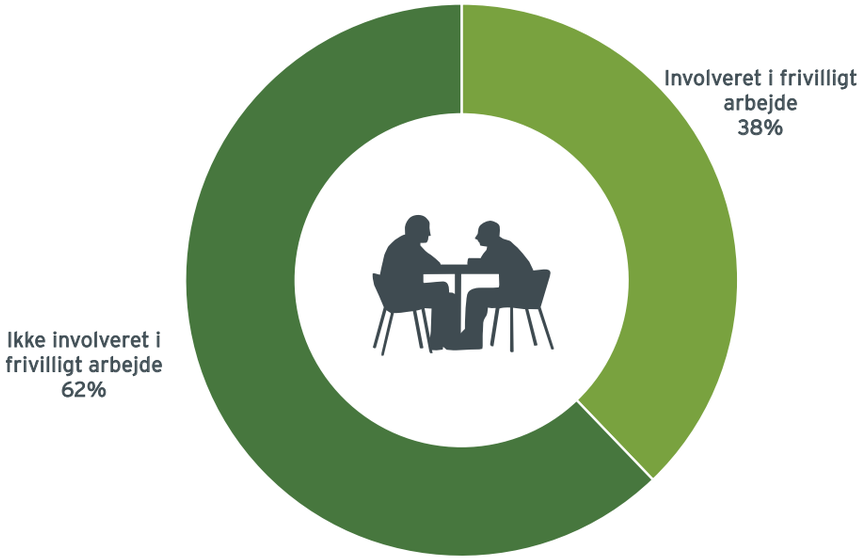

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Er du involveret i frivilligt arbejde i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (912 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Tilknytning til lokalområdet har indflydelse på involvering i frivilligt arbejde

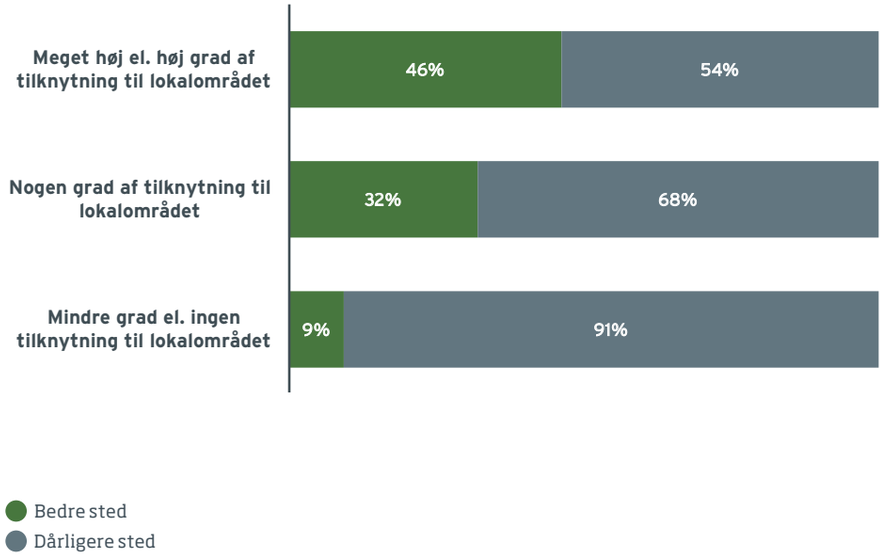

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og involvering i frivilligt arbejde. I figuren er spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" koblet med spørgsmålet "Er du involveret i frivilligt arbejde i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (903 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 31

12-05-2022 13:17:14

KULTURAKTIVITETER

InDesign - landdistrikter.indd 32

12-05-2022 13:17:20

På kulturområdet deltager indbyggerne mindre i aktiviteter i landdistrikterne sammenlignet med aktiviteter på fritidsområdet. Blot 8 pct. af indbyggerne svarer, at de deltager i en kulturaktivitet i lokalområdet mindst én gang om ugen. Yderligere 25 pct. deltager mindst én gang om måneden, mens 67 pct. sjældent eller aldrig deltager i en kulturaktivitet der, hvor de bor.

Halvdelen er tilfredse med kulturaktiviteter
Ses der på, hvor tilfredse borgerne er med udbuddet af aktiviteter på kulturområdet netop der, hvor de bor, er halvdelen (50 pct.) i meget høj eller i høj grad tilfredse. Yderligere 30 pct. er i nogen grad tilfredse med udbuddet, mens de resterende 20 pct. i mindre grad eller slet ikke er tilfredse.

Ses der samtidig på indbyggernes tilknytning til lokalområdet, er der også en sammenhæng med tilfredsheden af kulturaktiviteter. For indbyggere, der i meget høj eller i høj grad føler sig knyttet til lokalområdet, er det 53 pct., der er i meget høj eller i høj grad er tilfredse med udbuddet af kulturaktiviteter i deres lokalområde. Til sammenligning er det 45 pct., der i meget høj eller i høj grad er tilfredse med udbuddet af kulturaktiviteter i både gruppen af indbyggere, der i nogen grad føler tilknytning til området og for gruppen, der i mindre grad eller slet ikke føler sig knyttet til lokalområdet.

Det tegner et billede af, at der kan være en sammenhæng mellem øget tilfredshed med kulturaktiviteter og tilknytning til lokalområdet, hvis indbyggeren i meget høj eller i høj grad føler sig knyttet til lokalområdet.

Analysen indikerer imidlertid, at det ikke har betydning for tilfredsheden med kulturaktiviteterne i lokalområdet, om indbyggeren i nogen grad føler sig tilknyttet til lokalområdet eller i lav grad/slet ikke føler sig knyttet til lokalområdet, da der ikke er forskel på disse to gruppers tilfredshed med udbuddet af kulturaktiviteter.

Udvikling i hele regionen

Vi vil bidrage til at skabe rammerne for nye oplevelser. Det skal ske med afsæt i regionens kulturelle, historiske og naturgivne styrker og særpræg.

Attraktivitet og bosætning

Vi vil undersøge, i hvilket omfang kulturen kan være drivkraft for udvikling af lokalsamfund og landdistrikter.

InDesign - landdistrikter.indd 33

12-05-2022 13:17:26

Deltagelse i kulturaktiviteter i lokalområde

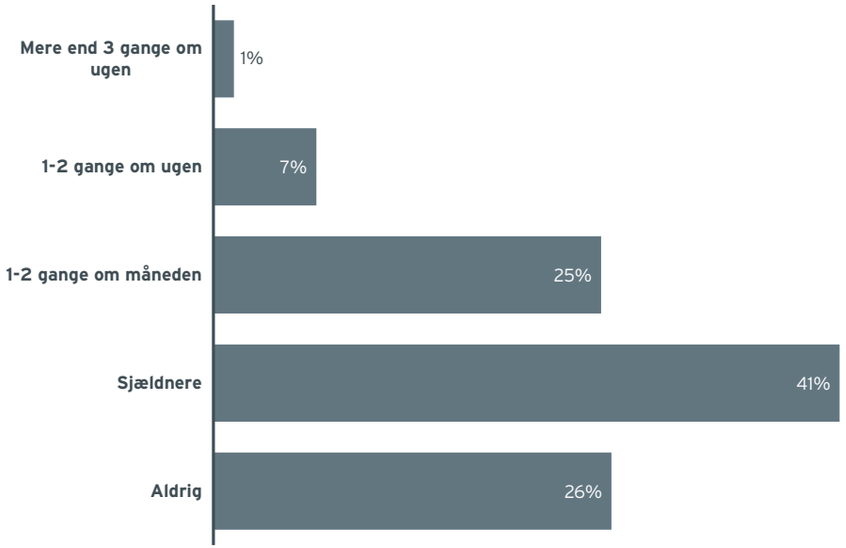

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvor ofte deltager du i kulturaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (895 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Vurderingen af mangel på kulturaktiviteter

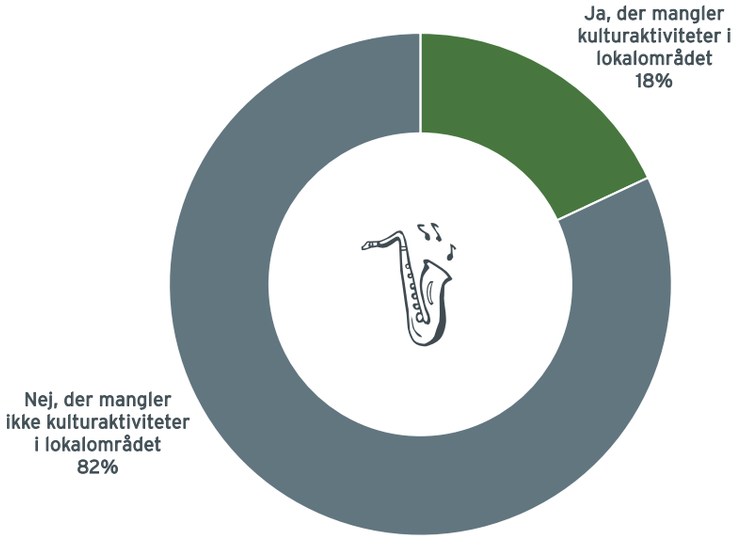

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Synes du, at der mangler kulturaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (843 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 34

12-05-2022 13:17:26

Tilfredshed med udbuddet af kulturaktiviteter i lokalområde

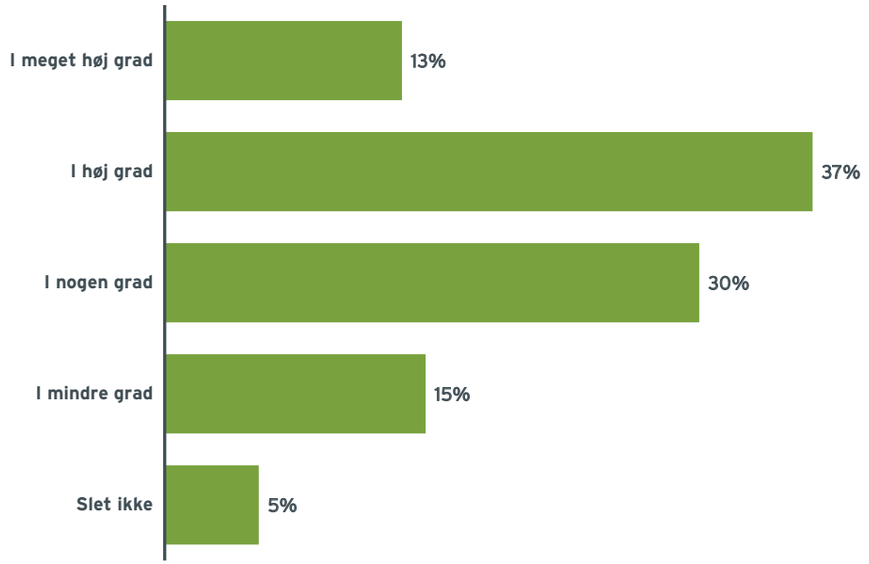

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "I hvilken grad er du tilfreds med udbuddet af kulturaktiviteter i dit lokalområde?". Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (830 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Sammenhæng mellem tilknytning til område og tilfredshed med udbuddet af kulturaktiviteter

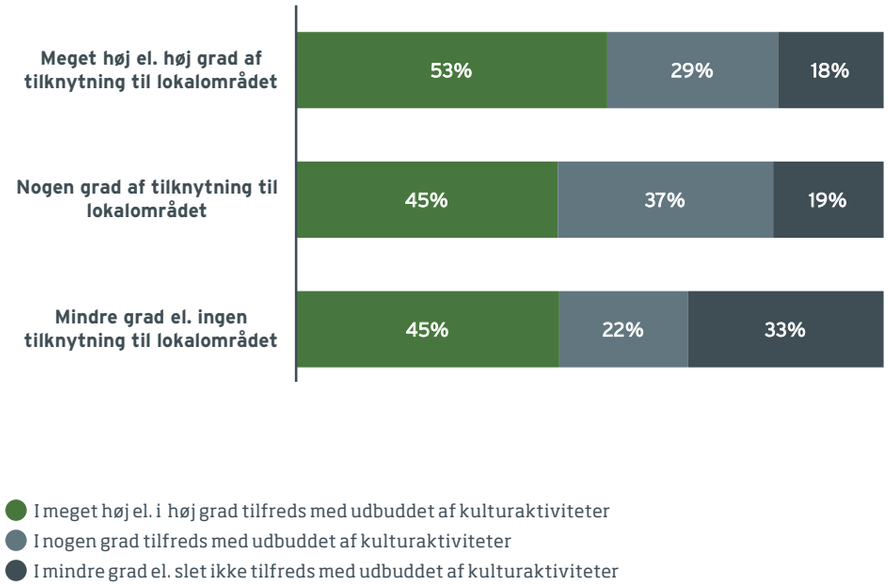

Figuren viser sammenhængen mellem tilknytning til lokalområdet og tilfredshed med udbuddet af kulturaktiviteter i området. Spørgsmålet "I hvilken grad føler du dig knyttet til dit lokalområde?" er koblet med spørgsmålet "I hvilken grad er du tilfreds med udbuddet af kulturaktiviteter i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100 på grund af afrundinger. Svarkategorien "Ved ikke" er kodet ud og indgår ikke i fordelingen (821 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

InDesign - landdistrikter.indd 35

12-05-2022 13:17:26

Kulturaktiviteter, der efterspørges i lokalområdet

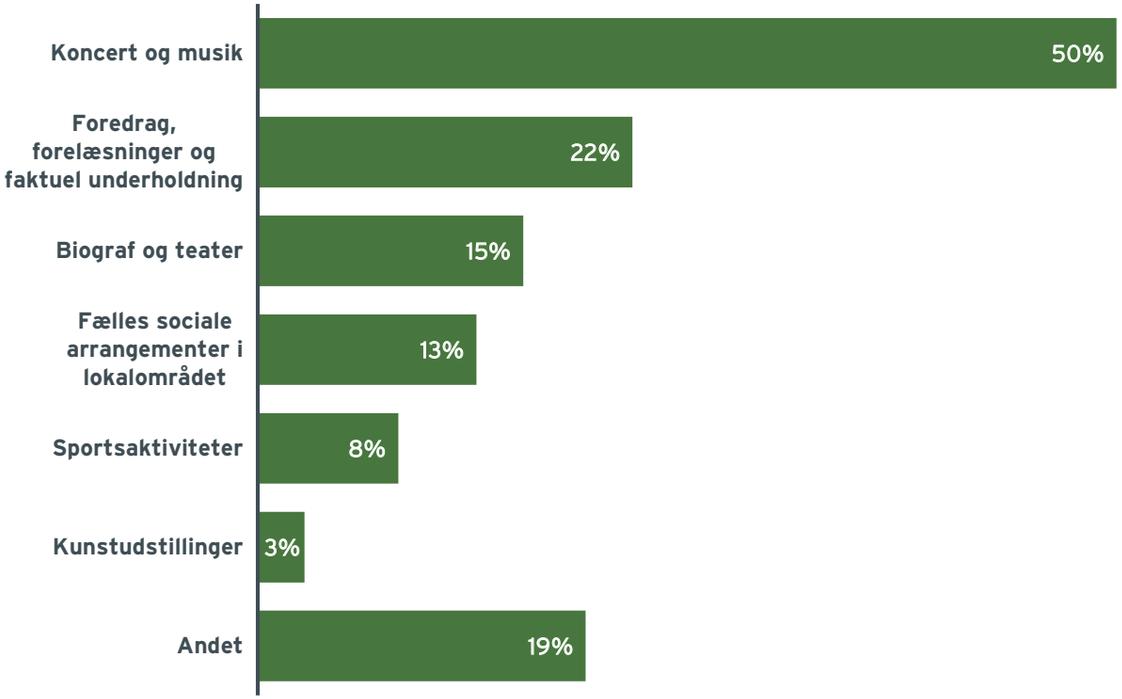

Figuren viser svarfordelingen for spørgsmålet "Hvilke kulturaktiviteter synes du, at der mangler i dit lokalområde?". Spørgsmålet er stillet som et åbent spørgsmål uden prædefinerede svarkategorier. Respondenternes svar er kodet som angivet ud fra fremgangsmåden i appendiks på side 38. Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har svaret "Ja" til spørgsmålet "Synes du, at der mangler kulturaktiviteter i dit lokalområde?". Tallene summer ikke til 100, da det har været muligt at angive flere svar (111 respondenter).

Kilde: Region Syddanmark

Efterspurgte kulturaktiviteter

Halvdelen af indbyggerne over 18 år i landdistrikterne er tilfredse med udbuddet af kulturaktiviteter i lokalområdet. 20 pct. svarer, at de i mindre grad eller slet ikke er tilfredse.

Næsten en femtedel (18 pct.) angiver, at der mangler flere kulturaktiviteter i lokalområdet. Spørges der ind til, hvilke kulturaktiviteter, der mangler, er det særligt koncerter og aktiviteter, der involverer musik, som efterspørges. Også foredrag og faktuel underholdning efterspørges af indbyggerne i landdistrikterne.

InDesign - landdistrikter.indd 36

12-05-2022 13:17:27

InDesign - landdistrikter.indd 37

12-05-2022 13:17:29

APPENDIKS

"Det attraktive liv i landdistrikterne" er baseret på en spørgeskemaundersøgelse med 919 respondenter bosiddende i landdistrikter og byer med færre end 3.000 indbyggere i Syddanmark. I analysen skelnes der et enkelt sted (side 7) mellem områder med færre end 200 indbyggere og små byer med 200-3.000 indbyggere.

Formålet med undersøgelsen er at indsamle information fra et bredt repræsentativt udsnit af borgere bosiddende i de syddanske landdistrikter for at få et indblik i, hvad der får borgerne til at føle tilknytning til lokalområdet samt områdernes kvaliteter, potentialer, styrker og udfordringer set fra borgernes perspektiv.

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført som telefoninterviews af analysebureauet Jysk Analyse. Spørgerammen er pilottestet forud for igangsættelse. Indsamlingen er gennemført i november og december 2021.

Bystørrelse (indb.)	**Antal besvarelser**
200-500	144
500-1.000	139
1.000-1.500	143
1.500-2.000	86
2.000-2.500	86
2.500-3.000	69
Besvarelser i byerne	**667**
Besvarelser i landområder	252
I alt	**919**

27 pct. af respondenterne er bosiddende i landområder med færre end 200 indbyggere. De resterende 73 pct. af respondenterne er bosiddende i områder med 200-3.000 indbyggere. Kun respondenter over 18 år er medtaget i undersøgelsen.

Der er testet for signifikans, og alle de viste figurer er signifikante på 95 pct. signifikansniveau.

Åbne spørgsmål

Respondenternes besvarelser er kodet systematisk ad flere omgange og sorteret i kategorier. Da visse respondenter angav mere end ét svar, blev disse svar sorteret i flere forskellige kategorier. F.eks. angiver en respondent kommentaren "Musik, forfatterspirrere, aktiviteter med hjernen, foredrag, politiske møder" til spørgsmålet "Hvilke kulturaktiviteter synes du, at der mangler i dit lokalområde?". Disse svar blev derefter kodet i følgende to kategorier: "Koncert og musik" og " Foredrag, forelæsninger og faktuel underholdning ". Derfor summer tallene i figurerne på side 30 og 36 ikke til 100.

Hver kategori dækker over en række emner. F.eks. indeholder kategorien "Sport og idræt" de svar, der indebærer aktiviteter som håndbold, padel, crossfit, motionscenter, atletik og fodbold, mens en kategori som "Kreative aktiviteter" indeholder svar, der blandt andet nævner dart, porcelænsmaling, håndarbejdsklub og strikkeklub.

De åbne svar er kodet systematisk på følgende måde: Først blev svarene kodet meget tekstnært i en lang række kategorier. Listen over kategorier blev herefter gennemgået og sorteret, så de kategorier, der mindede om hinanden, blev slået sammen. Dermed blev antallet af kategorier reduceret markant, og resultatet blev svarkategorierne i figurerne på side 30 og 36. Herefter er materialet kodet igen, hvor det alene er de nye kategorier, der blev anvendt. Slutteligt blev det talt sammen hvor mange svar, der er inden for hver kategori.

InDesign - landdistrikter.indd 38

12-05-2022 13:17:32

InDesign - landdistrikter.indd 39
12-05-2022 13:17:37

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Region
Syddanmark

www. rsyd.dk/regional-udvikling/analyser/publikationer

InDesign - landdistrikter.indd 40

12-05-2022 13:17:37